

Received-Makale Geliş Tarihi 26.01.2024
Published-Yayınlanma Tarihi 31.03.2024
Volume-Cilt (Issue-Sayı), ss/pp 11(105), 704-715

Research Article/Araştırma Makalesi
10.5281/zenodo.10927028

Ayşe Durmuşoğlu

<https://orcid.org/0009-0008-0490-7861>
MEB, Diyarbakır / TÜRKİYE

Ömer Oturmak

<https://orcid.org/0009-0001-2513-2080>
MEB, Diyarbakır / TÜRKİYE

Ali Özkaya

<https://orcid.org/0009-0004-0419-1382>
MEB, Diyarbakır / TÜRKİYE

Mehmet Veli Sever

<https://orcid.org/0009-0005-1713-2039>
MEB, Diyarbakır / TÜRKİYE

Kadri Dalkılıç

<https://orcid.org/0000-0002-8451-7335>
MEB, Diyarbakır / TÜRKİYE

Yıldız Özates

<https://orcid.org/0009-0005-0974-5038>
MEB, Diyarbakır / TÜRKİYE

Mehmet Aydın

<https://orcid.org/0009-0000-3270-7180>
MEB, Diyarbakır / TÜRKİYE

Mehmet Hakkı Aydoğan

<https://orcid.org/0009-0005-3902-3458>
MEB, Diyarbakır / TÜRKİYE

Öğretmenlerin Mesleki Motivasyon Düzeylerinin İncelenmesi

Examining Teachers' Professional Motivation Levels

ÖZET

Motivasyon, sosyal bilimlerin birçok dalında, özellikle eğitim, işletme, psikoloji ve sosyal çalışmalar alanlarında temel bir araştırma konusudur. Araştırmalar, bireysel ve grup davranışlarının anlaşılmasında motivasyonun kritik bir rol oynadığını göstermektedir. Yönetim alanında çalışanların iş performansını artırmaya yönelik tartışılan motivasyon kavramı, eğitim alanında ise öğrenci ve öğretmenlerin akademik başarılarını ve çalışma isteğini artırmak amacıyla ele alınmaktadır. Öğretmenlik mesleği, psikolojik ve sosyolojik dinamikleri bakımından diğer pek çok meslekten farklılık göstermektedir. Öğrenciler, meslektaşlar, aileler ve diğer eğitim paydaşları ile etkileşim, öğretmenlik mesleğinin temel yeterlilik alanlarından birini oluşturmaktadır. Öğretmenlerin motivasyonu, eğitimdeki başarı ve öğrenci başarısı için hayati öneme sahiptir. Bu bağlamda, öğretmen motivasyonunu etkileyen faktörlerin kapsamlı bir şekilde incelenmesi, eğitim kalitesini artırmak için kritik bir adımdır. Çalışmada, öğretmenlerin mesleki motivasyon düzeylerini belirlemek amacıyla tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini, Diyarbakır'da farklı okullarda görev yapan 278 kişilik öğretmen grubu oluşturmaktadır. Aktif olarak öğretmen olarak görev yapan öğretmenlerin mesleki motivasyonuna yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla "Öğretmen Mesleki Motivasyonu Ölçeği" kullanılmıştır. Genel olarak, öğretmenler okullarındaki fiziki ortamın niteliği, yapılan çalışmaların takdir edilme düzeyi, öğrenci başarı durumları gibi alanlarda olumlu bir bakış açısına sahiptir. Ancak, öğretmenlerin mesleki iş birliği ve dayanışma düzeyi, velilerin okula destek sağlama durumu gibi bazı alanlarda iyileştirme fırsatları bulunmaktadır. Öne çıkan olumlu yönlerin yanı sıra, öğretmenlerin yeni teknolojilere erişimdeki algıları ve iş yükü konusundaki değerlendirmeleri dikkat çekicidir. Bu noktalarda, öğretmenlere yönelik destek ve kaynakların daha etkin bir şekilde sağlanması, mesleklerine duydukları sevgi ve saygınlık ile birlikte, genel mesleki memnuniyetin artırılmasına katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, eğitim, motivasyon.

ABSTRACT

Motivation is a fundamental research topic in many branches of social sciences, especially in the fields of education, business, psychology and social studies. Research shows that motivation plays a critical role in understanding individual and group behavior. The concept of motivation, which is discussed in the field of management to increase the job performance of employees, is discussed in the field of education to increase the academic success and desire to work of students and teachers. The teaching profession differs from many other professions in terms of its psychological and sociological dynamics. Interaction with students, colleagues, families and other education stakeholders constitutes one of the core competencies of the teaching profession. Teacher motivation is vital to educational success and student achievement. In this context, a comprehensive examination of the factors affecting teacher motivation is a critical step to improving the quality of education. The study used a screening model to determine teachers' professional motivation levels. The population of the research consists of a group of 278 teachers working in different schools in Diyarbakır. "The Teacher Professional Motivation Scale" was used to determine the opinions of actively working teachers regarding their professional motivation. In general, teachers have a positive perspective in areas such as the quality of the physical environment in their schools, the level of appreciation of the work done, and student achievement levels. However, there are opportunities for improvement in some areas, such as the level of professional cooperation and solidarity of teachers and the level of support provided by parents to the school. In addition to the prominent positive aspects, teachers' perceptions of access to new technologies and their evaluations of workload are remarkable. At these points, providing support and resources for teachers more effectively can contribute to increasing the love and respect they feel for their profession and their overall professional satisfaction.

Keywords: Teacher, education, motivation.

1. GİRİŞ

Motivasyon, sosyal bilimlerin birçok dalında, özellikle eğitim, işletme, psikoloji ve sosyal çalışmalar alanlarında temel bir araştırma konusudur. Araştırmalar, bireysel ve grup davranışlarının anlaşılmasında motivasyonun kritik bir rol oynadığını göstermektedir. Motivasyon teorileri, insanların eylemlerini neyin tetiklediğini, sürdürdüğünü ve yönlendirdiğini açıklamaya çalışırken, içsel ve dışsal faktörlerin karmaşık etkileşimlerine odaklanır (Deci & Ryan, 2008; Latham & Pinder, 2005; Vallerand & Ratelle, 2002). İçsel motivasyon, bireyin kişisel tatmini ve ilgisinden kaynaklanır; dışsal motivasyon, dış faktörlerin ve ödüllerin etkisine işaret eder (Ryan & Deci, 2000; Gagné & Deci, 2005). Ayrıca, motivasyonla ilgili teorik çalışmalarda iki ana kategoriye ayrılan kapsam ve süreç kuramları önemli bir yer tutmaktadır. Kapsam kuramları, motivasyonu tetikleyen özel faktörleri incelerken; süreç kuramları, motivasyonun nasıl oluştuğunu ve nasıl sürdürülebileceğini inceleyen dinamikler üzerinde durur (Miner, 2005; Ambrose & Kulik, 1999). Kapsam kuramlarına örnek olarak, Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisi ve Herzberg'in Motivasyon-Hijyen Teorisi gösterilebilir. Bu teoriler, bireylerin temel ihtiyaçlarını ve iş tatminini nasıl deneyimlediklerini ele alır. Süreç kuramları arasında ise, Locke'un Hedef Ayarlama Teorisi ve Adams'ın Eşitlik Teorisi yer alır; bu kuramlar bireylerin hedeflerine nasıl ulaştıklarını ve adalet algılarını nasıl değerlendirdiklerini inceler (Locke & Latham, 2002; Adams, 1965).

Bu geniş kapsamlı yaklaşımlar, motivasyonun karmaşık doğasını ve sosyal bilimlerdeki çeşitli disiplinler arası uygulamalarını ortaya koyar. İçsel ve dışsal motivasyon ayrımı, kapsam ve süreç teorileri gibi kavramlar, bireylerin ve grupların davranışlarını anlamamızda bize rehberlik eder. Bu teorik çerçeveler, motivasyonun çok yönlü yapısını ve sosyal etkileşimlerdeki rolünü daha iyi kavramamıza olanak tanır.

Yönetim alanında çalışanların iş performansını artırmaya yönelik tartışılan motivasyon kavramı, eğitim alanında ise öğrenci ve öğretmenlerin akademik başarılarını ve çalışma isteğini artırmak amacıyla ele alınmaktadır. Öğretmenlik mesleği, psikolojik ve sosyolojik dinamikleri bakımından diğer pek çok meslekten farklılık göstermektedir. Öğrenciler, meslektaşlar, aileler ve diğer eğitim paydaşları ile etkileşim, öğretmenlik mesleğinin temel yeterlilik alanlarından birini oluşturmaktadır. Bu bağlamda, mesleğin icrasında duygusal süreçlerin etkisinin, mesleki motivasyon dinamiklerini diğer mesleklerden ayırdığı öne sürülebilir. Öğretmenler, genel toplumsal beklentiler, öğrenci ve veli beklentileri, eğitim politikalarına bağlı olarak üst yönetimin beklentileri gibi çok farklı dinamiklerin doğrudan veya dolaylı olarak etkisi altındadır (Karabağ vd., 2021).

Öğretmen motivasyonu, eğitim alanında kritik bir rol oynamakta olup, doğrudan öğrenci başarısı ve öğrenme kalitesine etki eder. Araştırmalar, yüksek motivasyona sahip öğretmenlerin daha etkili öğretim stratejileri geliştirdiğini, öğrencilere daha fazla ilham verdiğini ve eğitim ortamlarını daha pozitif hale getirdiğini göstermektedir (Skaalvik & Skaalvik, 2014; Collie, vd., 2012). Öğretmen motivasyonunu etkileyen birçok içsel ve dışsal faktör bulunmakta olup, bu faktörlerin her biri öğretmenlerin iş tatmini, öz-yeterlilik inançları ve mesleki bağlılıklarını şekillendirmede önemli bir rol oynamaktadır (Klassen, vd., 2012; Hanushek, 2011).

İçsel motivasyon faktörleri, öğretmenlerin mesleki tatminlerini, kariyerlerine yönelik tutkularını ve öğrencilerle etkileşimlerini içerirken, dışsal faktörler ise maaş, çalışma koşulları, yönetsel destek ve öğrenci davranışları gibi unsurları kapsar (Ingersoll & Strong, 2011). Bu çalışma, öğretmen motivasyonunu etkileyen faktörlerin geniş bir yelpazesini analiz ederek, eğitim kalitesini artırmak için uygulanabilecek stratejiler sunmayı amaçlamaktadır. Öğretmen motivasyonunu etkileyen faktörleri detaylı bir şekilde incelemek, eğitim alanında önemli kazanımlar sağlayabilir.

1.1. İçsel Faktörler

Mesleki tatmin, öğretmen motivasyonunun en önemli içsel faktörlerinden biridir. Öğretmenlerin işlerinden aldıkları memnuniyet, kariyerlerine olan bağlılıklarını ve öğretim süreçlerine olan tutkularını artırır. Mesleki tatmin, öğretmenlerin öğrenci başarısı üzerindeki etkilerini de pozitif yönde etkileyebilir (Skaalvik & Skaalvik, 2014).

Öğretmenlerin, öğretim becerileri ve öğrenci etkileşimleri konusundaki öz-yeterlilik inançları, motivasyonlarını önemli ölçüde etkiler. Yüksek öz-yeterlilik inancına sahip öğretmenler, zorluklarla daha etkin bir şekilde başa çıkabilir ve öğrencilere daha kaliteli eğitim deneyimleri sunabilirler (Tschannen-Moran & Hoy, 2007).

Sürekli öğrenme ve profesyonel gelişim fırsatlarına erişim, öğretmenlerin motivasyonunu artırabilir. Yeni öğretim metodolojileri, teknolojiler ve pedagojik yaklaşımlar hakkında bilgi sahibi olmak, öğretmenlerin mesleki tatminlerini ve öz-yeterlilik inançlarını güçlendirir (Guskey, 2002).

1.2. Dışsal Faktörler

Maaş ve ek ödüller, öğretmen motivasyonu üzerinde önemli bir dışsal faktördür. Rekabetçi ve adil bir ücretlendirme sistemi, öğretmenlerin mesleki tatminini ve motivasyonunu artırabilir (Ingersoll & Strong, 2011).

Fiziksel çalışma koşulları, öğretmen motivasyonu üzerinde doğrudan bir etkiye sahiptir. Yeterli sınıf materyalleri, teknolojik araçlar ve güvenli bir çalışma ortamı, öğretmenlerin işlerine olan bağlılıklarını ve motivasyonlarını artırabilir (Jensen, 2009).

Öğrenci davranışları ve velilerin eğitim sürecine katılımı, öğretmen motivasyonu üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. İşbirlikçi bir öğrenme ortamı ve velilerin aktif desteği, öğretmenlerin iş tatminini ve öğrencilerle etkileşimlerini pozitif yönde etkiler (Epstein, 2011).

Yönetimsel destek ve olumlu bir okul kültürü, öğretmen motivasyonunu destekleyen kritik unsurlardır. Yöneticilerin öğretmenlerin mesleki gelişimini desteklemesi ve pozitif bir okul kültürü oluşturması, öğretmenlerin motivasyonunu ve genel iş tatminini artırabilir (Hoy & Miskel, 2008).

Öğretmenlerin motivasyonu, eğitimdeki başarı ve öğrenci başarısı için hayati öneme sahiptir. Bu bağlamda, öğretmen motivasyonunu etkileyen faktörlerin kapsamlı bir şekilde incelenmesi, eğitim kalitesini artırmak için kritik bir adımdır.

2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evreni ve örneklemini, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve verilerin analizine ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

2.1. Araştırma Modeli

Bu çalışma, öğretmenlerin mesleki motivasyon düzeylerini belirlemek amacıyla bir tarama modeli kullanmıştır. Tarama modeli, araştırma konusuyla ilgili mevcut durumu belirlemeyi amaçlayan bir araştırma yaklaşımıdır. Tarama araştırmaları, doğadaki değişkenleri, durumları veya olayları değiştirmeden, mevcut durumu tanımlamayı hedefler. Bu tür araştırmalar, araştırma örneklemini oluşturan gruptaki bireylerin konuyla ilgili bilgilerini, algılarını ve tutumlarını belirlemek için kullanılır (Tuncer, 2020).

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, Diyarbakır'da farklı okullarda görev yapan 278 kişilik öğretmen grubu oluşturmaktadır.

2.3. Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada, aktif olarak öğretmen olarak görev yapan öğretmenlerin mesleki motivasyonuna yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla Karabağ ve arkadaşları (2019) tarafından geliştirilen "Öğretmen Mesleki Motivasyonu Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek 25 maddeden oluşmaktadır. Öğretmen Mesleki Motivasyonu Ölçeği dört faktör altında 5'li Likert tipinde 25 maddeden oluşmaktadır. Ölçekte ters puanlanması gereken madde bulunmamaktadır. 1, 2, 3, 4, 15 ve 16. maddeler fiziki imkânlar alt boyutunu, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 ve 14. maddeler okul içi faktörler alt boyutunu, 17, 18, 19, 20 ve 21. maddeler okul dışı faktörler ve 22, 23, 24 ve 25. maddeler mesleki gelişim ve saygınlık alt boyutunu oluşturmaktadır. Ölçekteki sorulara verilen yanıtlar Tamamen Katılıyorum, Katılıyorum, Kısmen Katılıyorum, Katılmıyorum, Hiç Katılmıyorum olmak üzere 5'li Likert şeklinde derecelendirilmiştir (Karabağ vd., 2021).

Tablo 1. Öğretmen Mesleki Motivasyonu Ölçeğindeki Derecelendirmenin Puan Dağılımı

Seçenekler	Puanlar	Puan Aralığı	Ölçek Değerlendirme
Hiç Katılmıyorum	1	1.00-1.80	Çok Olumsuz
Katılmıyorum	2	1.81-2.60	Alt düzey
Kısmen Katılıyorum	3	2.61-3.40	Orta düzey
Katılıyorum	4	3.41-4.20	Üst düzey
Tamamen Katılıyorum	5	4.21-5.00	Çok Olumlu

Öğretmen mesleki motivasyonu ölçeğinde yer alan maddelerin cevaplanmasında kullanılan derecelendirme 5. Tamamen Katılıyorum, 4. Katılıyorum, 3. Kısmen Katılıyorum, 2. Katılmıyorum ve 1. Katılmıyorum şeklindedir.

2.4. Verilerin Analizi

Araştırma verileri, SPSS yazılımı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin analizinde ortalama, frekans, yüzde ve standart sapma gibi betimsel istatistik yöntemleri kullanılmıştır.

3. BULGULAR

3.1. Kişisel Bilgilere İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin demografik verilerin frekans ve yüzde dağılımları Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Cinsiyetine Değişkenine İlişkin Frekans ve Yüzdeler

Cinsiyet	f	%	Geç.%	Yığ. %
Kadın	121	43,53	43,53	43,53
Erkek	157	56,47	56,47	100,00
Toplam	278	100	100	

3.2. Ölçek Maddelerine İlişkin Bulgular

Velilerin Öğretmen Mesleki Motivasyonu Ölçeğine katılım düzeylerine yönelik ölçek maddelerine verdikleri cevapların sonuçları Tablo 3’de gösterilmiştir.

Tablo 3. Öğretmen Mesleki Motivasyonu Ölçeği Madde Katılım Düzeyleri

Maddeler	n	\bar{x}	ss
1 Okulumuzdaki fiziki ortamın niteliği	278	4,54	0,847
2 Okulumuzda yeni teknolojilerin kullanılabilirliği	278	4,04	1,104
3 Okulumuzda ihtiyaç duyulan araç gerecin sağlanabilirliği	278	4,32	0,987
4 Okulumuzdaki sosyal-sportif faaliyet sayısı	278	4,48	0,869
5 Okulumuzdaki ortamın samimiyeti	278	4,86	1,008
6 Okulumuzda insana verilen değer	278	4,79	0,934
7 Okulumuzda yapılan çalışmaların takdir edilme düzeyi	278	4,78	0,798
8 Okulumuzdaki öğrencilerin başarı durumları	278	4,55	1,110
9 Çalışmalarının öğrenciler üzerindeki etkileri	278	4,32	0,962
10 Okulumuzdaki mesleki iş birliği ve dayanışma düzeyi	278	4,88	1,001
11 Okulumuzda öğretmenlerin okul ile ilgili konularda karara katılım durumu	278	4,31	0,875
12 Okulumuzda adaletin işleyişi	278	4,77	1,148
13 Okul yöneticilerimizin davranışları	278	4,64	0,758
14 Ders saati, nöbet vb. taleplerimin dikkate alınma durumu	278	4,76	0,996
15 Velilerin okula destek sağlama durumu	278	3,84	1,250
16 Okulumuzun bulunduğu sosyoekonomik çevre	278	3,94	0,743
17 Eğitim politika ve uygulamalarındaki değişimler	278	4,02	1,047
18 Bakanlıkça hazırlanan eğitim programları	278	4,52	0,965
19 Bakanlıkça hazırlanan ders kitapları	278	4,18	1,198
20 Mesleğin iş yükü	278	4,45	0,896
21 Aldığım ücret düzeyi	278	4,85	1,011
22 Mesleğin saygınlığı	278	4,34	0,981
23 Mesleğime olan sevgim	278	4,46	0,864
24 Mesleğimin kişisel ve mesleki gelişim imkânları	278	4,34	0,963
25 Alanımla ilgili yayınlara erişim imkânları (makale, dergi, kitap vb.)	278	4,10	1,027

Genel olarak ölçek maddelerine olumlu yönde cevaplar verilmiştir. Verilen cevaplar öğretmenlerin okul ortamı, yönetimi ve sağlanan imkanlar hakkında genel olarak olumlu bir görüşe sahip olduklarını ortaya koymaktadır. Ancak veli desteği gibi belirli alanlarda iyileştirmeler yapılması gerektiğini de göstermektedir. Bu tür geri bildirimler, okulların güçlü yönlerini daha da geliştirmeleri ve zayıf yönleri üzerinde çalışmalarını için değerli bir kaynaktır.

3.3. Ölçek Maddelerine Verilen Cevaplara İlişkin Bulgular

Bu bölüm, ölçek maddelerine verilen cevapları içermektedir.

Tablo 4. “Okulumuzdaki fiziki ortamın niteliği” Maddesine Katılım Düzeyleri

Cevaplar	f	%	Geç.%	Yığ. %
Hiç katılmıyorum	15	5,40	5,40	5,40
Katılmıyorum	18	6,47	6,47	11,87
Kısmen katılıyorum	42	15,11	15,11	26,98
Katılıyorum	58	20,86	20,86	47,84
Tamamen katılıyorum	145	52,16	52,16	100,00
Toplam	278	100	100	

Okulumuzdaki fiziki ortamın niteliği maddesine 15 kişi hiç katılmıyorum (%5,40), 18 kişi katılmıyorum (%6,47), 42 kişi kısmen katılıyorum (%15,11), 58 kişi katılıyorum (%20,86) ve 145 kişi tamamen katılıyorum (%52,16) cevaplarını vermiştir.

Tablo 5. “Okulumuzda yeni teknolojilerin kullanılabilirliği” Maddesine Katılım Düzeyleri

Cevaplar	f	%	Geç.%	Yığ. %
Hiç katılmıyorum	24	8,63	8,63	8,63
Katılmıyorum	38	13,67	13,67	22,30
Kısmen katılıyorum	59	21,22	21,22	43,53
Katılıyorum	56	20,14	20,14	63,67
Tamamen katılıyorum	101	36,33	36,33	100,00
Toplam	278	100	100	

Okulumuzda yeni teknolojilerin kullanılabilirliği maddesine 24 kişi hiç katılmıyorum (%8,63), 38 kişi katılmıyorum (%13,67), 59 kişi kısmen katılıyorum (%21,22), 56 kişi katılıyorum (%20,14) ve 101 kişi tamamen katılıyorum (%36,33) cevaplarını vermiştir.

Tablo 6. “Okulumuzda ihtiyaç duyulan araç gerecin sağlanabilirliği” Maddesine Katılım Düzeyleri

Cevaplar	f	%	Geç.%	Yığ. %
Hiç katılmıyorum	21	7,55	7,55	7,55
Katılmıyorum	26	9,35	9,35	16,91
Kısmen katılıyorum	35	12,59	12,59	29,50
Katılıyorum	78	28,06	28,06	57,55
Tamamen katılıyorum	118	42,45	42,45	100,00
Toplam	278	100	100	

Okulumuzda ihtiyaç duyulan araç gerecin sağlanabilirliği maddesine 21 kişi hiç katılmıyorum (%7,55), 26 kişi katılmıyorum (%9,35), 35 kişi kısmen katılıyorum (%12,59), 78 kişi katılıyorum (%28,06) ve 118 kişi tamamen katılıyorum (%42,45) cevaplarını vermiştir.

Tablo 7. “Okulumuzdaki sosyal-sportif faaliyet sayısı” Maddesine Katılım Düzeyleri

Cevaplar	f	%	Geç.%	Yığ. %
Hiç katılmıyorum	10	3,60	3,60	3,60
Katılmıyorum	29	10,43	10,43	14,03
Kısmen katılıyorum	20	7,19	7,19	21,22
Katılıyorum	102	36,69	36,69	57,91
Tamamen katılıyorum	117	42,09	42,09	100,00
Toplam	278	100	100	

Okulumuzdaki sosyal-sportif faaliyet sayısı maddesine 10 kişi hiç katılmıyorum (%3,60), 29 kişi katılmıyorum (%10,43), 20 kişi kısmen katılıyorum (%7,19), 102 kişi katılıyorum (%36,69) ve 117 kişi tamamen katılıyorum (%42,09) cevaplarını vermiştir.

Tablo 8. “Okulumuzdaki ortamın samimiyeti” Maddesine Katılım Düzeyleri

Cevaplar	f	%	Geç.%	Yığ. %
Hiç katılmıyorum	3	1,08	1,08	1,08
Katılmıyorum	8	2,88	2,88	3,96
Kısmen katılıyorum	10	3,60	3,60	7,55
Katılıyorum	119	42,81	42,81	50,36
Tamamen katılıyorum	138	49,64	49,64	100,00
Toplam	278	100	100	

Okulumuzdaki ortamın samimiyeti maddesine 3 kişi hiç katılmıyorum (%1,08), 8 kişi katılmıyorum (%2,88), 10 kişi kısmen katılıyorum (%3,60), 119 kişi katılıyorum (%42,81) ve 138 kişi tamamen katılıyorum (%49,64) cevaplarını vermiştir.

Tablo 9. “Okulumuzda insana verilen değer” Maddesine Katılım Düzeyleri

Cevaplar	f	%	Geç.%	Yığ. %
Hiç katılmıyorum	4	1,44	1,44	1,44
Katılmıyorum	9	3,24	3,24	4,68
Kısmen katılıyorum	8	2,88	2,88	7,55
Katılıyorum	132	47,48	47,48	55,04
Tamamen katılıyorum	125	44,96	44,96	100,00
Toplam	278	100	100	

Okulumuzda insana verilen değer maddesine 4 kişi hiç katılmıyorum (%1,44), 9 kişi katılmıyorum (%3,24), 8 kişi kısmen katılıyorum (%2,88), 132 kişi katılıyorum (%47,48) ve 125 kişi tamamen katılıyorum (%44,96) cevaplarını vermiştir.

Tablo 10. “Okulumuzda yapılan çalışmaların takdir edilme düzeyi” Maddesine Katılım Düzeyleri

Cevaplar	f	%	Geç.%	Yığ. %
Hiç katılmıyorum	5	1,80	1,80	1,80
Katılmıyorum	5	1,80	1,80	3,60
Kısmen katılıyorum	25	8,99	8,99	12,59
Katılıyorum	110	39,57	39,57	52,16
Tamamen katılıyorum	133	47,84	47,84	100,00
Toplam	278	100	100	

Okulumuzda yapılan çalışmaların takdir edilme düzeyi maddesine 5 kişi hiç katılmıyorum (%1,80), 5 kişi katılmıyorum (%1,80), 25 kişi kısmen katılıyorum (%8,99), 110 kişi katılıyorum (%39,57) ve 133 kişi tamamen katılıyorum (%47,84) cevaplarını vermiştir.

Tablo 11. “Okulumuzdaki öğrencilerin başarı durumları” Maddesine Katılım Düzeyleri

Cevaplar	f	%	Geç.%	Yığ. %
Hiç katılmıyorum	10	3,60	3,60	3,60
Katılmıyorum	16	5,76	5,76	9,35
Kısmen katılıyorum	33	11,87	11,87	21,22
Katılıyorum	98	35,25	35,25	56,47
Tamamen katılıyorum	121	43,53	43,53	100,00
Toplam	278	100	100	

Okulumuzdaki öğrencilerin başarı durumları maddesine 10 kişi hiç katılmıyorum (%3,60), 16 kişi katılmıyorum (%5,76), 33 kişi kısmen katılıyorum (%11,87), 98 kişi katılıyorum (%35,25) ve 121 kişi tamamen katılıyorum (%43,53) cevaplarını vermiştir.

Tablo 12. “Çalışmalarının öğrenciler üzerindeki etkileri” Maddesine Katılım Düzeyleri

Cevaplar	f	%	Geç.%	Yığ. %
Hiç katılmıyorum	8	2,88	2,88	2,88
Katılmıyorum	9	3,24	3,24	6,12
Kısmen katılıyorum	87	31,29	31,29	37,41
Katılıyorum	76	27,34	27,34	64,75
Tamamen katılıyorum	98	35,25	35,25	100,00
Toplam	278	100	100	

Çalışmalarının öğrenciler üzerindeki etkileri maddesine 8 kişi hiç katılmıyorum (%2,88), 9 kişi katılmıyorum (%3,24), 87 kişi kısmen katılıyorum (%31,29), 76 kişi katılıyorum (%27,34) ve 98 kişi tamamen katılıyorum (%35,25) cevaplarını vermiştir.

Tablo 13. “Okulumuzdaki mesleki iş birliği ve dayanışma düzeyi” Maddesine Katılım Düzeyleri

Cevaplar	f	%	Geç.%	Yığ. %
Hiç katılmıyorum	3	1,08	1,08	1,08
Katılmıyorum	6	2,16	2,16	3,24
Kısmen katılıyorum	11	3,96	3,96	7,19
Katılıyorum	118	42,45	42,45	49,64
Tamamen katılıyorum	140	50,36	50,36	100,00
Toplam	278	100	100	

Okulumuzdaki mesleki iş birliği ve dayanışma düzeyi maddesine 3 kişi hiç katılmıyorum (%1,08), 6 kişi katılmıyorum (%2,16), 11 kişi kısmen katılıyorum (%3,96), 118 kişi katılıyorum (%42,45) ve 140 kişi tamamen katılıyorum (%50,36) cevaplarını vermiştir.

Tablo 14. “Okulumuzda öğretmenlerin okul ile ilgili konularda karara katılım durumu” Maddesine Katılım Düzeyleri

Cevaplar	f	%	Geç.%	Yığ. %
Hiç katılmıyorum	15	5,40	5,40	5,40
Katılmıyorum	22	7,91	7,91	13,31
Kısmen katılıyorum	36	12,95	12,95	26,26
Katılıyorum	114	41,01	41,01	67,27
Tamamen katılıyorum	91	32,73	32,73	100,00
Toplam	278	100	100	

Okulumuzda öğretmenlerin okul ile ilgili konularda karara katılım durumu maddesine 15 kişi hiç katılmıyorum (%5,40), 22 kişi katılmıyorum (%7,91), 36 kişi kısmen katılıyorum (%12,95), 114 kişi katılıyorum (%41,01) ve 91 kişi tamamen katılıyorum (%32,73) cevaplarını vermiştir.

Tablo 15. “Okulumuzda adaletin işleyişi” Maddesine Katılım Düzeyleri

Cevaplar	f	%	Geç.%	Yığ. %
Hiç katılmıyorum	2	0,72	0,72	0,72
Katılmıyorum	10	3,60	3,60	4,32
Kısmen katılıyorum	25	8,99	8,99	13,31
Katılıyorum	109	39,21	39,21	52,52
Tamamen katılıyorum	132	47,48	47,48	100,00
Toplam	278	100	100	

Okulumuzda adaletin işleyişi maddesine 2 kişi hiç katılmıyorum (%0,72), 10 kişi katılmıyorum (%3,60), 25 kişi kısmen katılıyorum (%8,99), 109 kişi katılıyorum (%39,21) ve 132 kişi tamamen katılıyorum (%47,48) cevaplarını vermiştir.

Tablo 16. “Okul yöneticilerimizin davranışları” Maddesine Katılım Düzeyleri

Cevaplar	f	%	Geç.%	Yığ. %
Hiç katılmıyorum	5	1,80	1,80	1,80
Katılmıyorum	18	6,47	6,47	8,27
Kısmen katılıyorum	15	5,40	5,40	13,67
Katılıyorum	125	44,96	44,96	58,63
Tamamen katılıyorum	115	41,37	41,37	100,00
Toplam	278	100	100	

Okul yöneticilerimizin davranışları maddesine 5 kişi hiç katılmıyorum (%1,80), 18 kişi katılmıyorum (%6,47), 15 kişi kısmen katılıyorum (%5,40), 125 kişi katılıyorum (%44,96) ve 115 kişi tamamen katılıyorum (%41,37) cevaplarını vermiştir.

Tablo 17. “Ders saati, nöbet vb. taleplerimin dikkate alınma durumu” Maddesine Katılım Düzeyleri

Cevaplar	f	%	Geç.%	Yığ. %
Hiç katılmıyorum	9	3,24	3,24	3,24
Katılmıyorum	14	5,04	5,04	8,27
Kısmen katılıyorum	10	3,60	3,60	11,87
Katılıyorum	100	35,97	35,97	47,84
Tamamen katılıyorum	145	52,16	52,16	100,00
Toplam	278	100	100	

Ders saati, nöbet vb. taleplerimin dikkate alınma durumu maddesine 9 kişi hiç katılmıyorum (%3,24), 14 kişi katılmıyorum (%5,04), 10 kişi kısmen katılıyorum (%3,60), 100 kişi katılıyorum (%35,97) ve 145 kişi tamamen katılıyorum (%52,16) cevaplarını vermiştir.

Tablo 18. “Velilerin okula destek sağlama durumu” Maddesine Katılım Düzeyleri

Cevaplar	f	%	Geç.%	Yığ. %
Hiç katılmıyorum	35	12,59	12,59	12,59
Katılmıyorum	47	16,91	16,91	29,50
Kısmen katılıyorum	35	12,59	12,59	42,09
Katılıyorum	79	28,42	28,42	70,50
Tamamen katılıyorum	82	29,50	29,50	100,00
Toplam	278	100	100	

Velilerin okula destek sağlama durumu maddesine 35 kişi hiç katılmıyorum (%12,59), 47 kişi katılmıyorum (%16,91), 35 kişi kısmen katılıyorum (%12,59), 79 kişi katılıyorum (%28,42) ve 82 kişi tamamen katılıyorum (%29,50) cevaplarını vermiştir.

Tablo 19. “Okulumuzun bulunduğu sosyoekonomik çevre” Maddesine Katılım Düzeyleri

Cevaplar	f	%	Geç.%	Yığ. %
Hiç katılmıyorum	23	8,27	8,27	8,27
Katılmıyorum	55	19,78	19,78	28,06
Kısmen katılıyorum	26	9,35	9,35	37,41
Katılıyorum	96	34,53	34,53	71,94
Tamamen katılıyorum	78	28,06	28,06	100,00
Toplam	278	100	100	

Okulumuzun bulunduğu sosyoekonomik çevre maddesine 23 kişi hiç katılmıyorum (%8,27), 55 kişi katılmıyorum (%19,78), 26 kişi kısmen katılıyorum (%9,35), 96 kişi katılıyorum (%34,53) ve 78 kişi tamamen katılıyorum (%28,06) cevaplarını vermiştir.

Tablo 20. “Eğitim politika ve uygulamalarındaki değişimler” Maddesine Katılım Düzeyleri

Cevaplar	f	%	Geç.%	Yığ. %
Hiç katılmıyorum	15	5,40	5,40	5,40
Katılmıyorum	37	13,31	13,31	18,71
Kısmen katılıyorum	65	23,38	23,38	42,09
Katılıyorum	82	29,50	29,50	71,58
Tamamen katılıyorum	79	28,42	28,42	100,00
Toplam	278	100	100	

Eğitim politika ve uygulamalarındaki değişimler maddesine 15 kişi hiç katılmıyorum (%5,40), 37 kişi katılmıyorum (%13,31), 65 kişi kısmen katılıyorum (%23,38), 82 kişi katılıyorum (%29,50) ve 79 kişi tamamen katılıyorum (%28,42) cevaplarını vermiştir.

Tablo 21. “Bakanlıkça hazırlanan eğitim programları” Maddesine Katılım Düzeyleri

Cevaplar	f	%	Geç.%	Yığ. %
Hiç katılmıyorum	5	1,80	1,80	1,80
Katılmıyorum	16	5,76	5,76	7,55
Kısmen katılıyorum	28	10,07	10,07	17,63
Katılıyorum	134	48,20	48,20	65,83
Tamamen katılıyorum	95	34,17	34,17	100,00
Toplam	278	100	100	

Bakanlıkça hazırlanan eğitim programları maddesine 5 kişi hiç katılmıyorum (%1,80), 16 kişi katılmıyorum (%5,76), 28 kişi kısmen katılıyorum (%10,07), 134 kişi katılıyorum (%48,20) ve 95 kişi tamamen katılıyorum (%34,17) cevaplarını vermiştir.

Tablo 22. “Bakanlıkça hazırlanan ders kitapları” Maddesine Katılım Düzeyleri

Cevaplar	f	%	Geç.%	Yığ. %
Hiç katılmıyorum	4	1,44	1,44	1,44
Katılmıyorum	21	7,55	7,55	8,99
Kısmen katılıyorum	94	33,81	33,81	42,81
Katılıyorum	76	27,34	27,34	70,14
Tamamen katılıyorum	83	29,86	29,86	100,00
Toplam	278	100	100	

Bakanlıkça hazırlanan ders kitapları maddesine 4 kişi hiç katılmıyorum (%1,44), 21 kişi katılmıyorum (%7,55), 94 kişi kısmen katılıyorum (%33,81), 76 kişi katılıyorum (%27,34) ve 83 kişi tamamen katılıyorum (%29,86) cevaplarını vermiştir.

Tablo 23. “Mesleğin iş yükü” Maddesine Katılım Düzeyleri

Cevaplar	f	%	Geç.%	Yığ. %
Hiç katılmıyorum	9	3,24	3,24	3,24
Katılmıyorum	19	6,83	6,83	10,07
Kısmen katılıyorum	50	17,99	17,99	28,06
Katılıyorum	84	30,22	30,22	58,27
Tamamen katılıyorum	116	41,73	41,73	100,00
Toplam	278	100	100	

Mesleğin iş yükü maddesine 9 kişi hiç katılmıyorum (%3,24), 19 kişi katılmıyorum (%6,83), 50 kişi kısmen katılıyorum (%17,99), 84 kişi katılıyorum (%30,22) ve 116 kişi tamamen katılıyorum (%41,73) cevaplarını vermiştir.

Tablo 24. “Aldığım ücret düzeyi” Maddesine Katılım Düzeyleri

Cevaplar	f	%	Geç.%	Yığ. %
Hiç katılmıyorum	4	1,44	1,44	1,44
Katılmıyorum	8	2,88	2,88	4,32
Kısmen katılıyorum	25	8,99	8,99	13,31
Katılıyorum	89	32,01	32,01	45,32
Tamamen katılıyorum	152	54,68	54,68	100,00
Toplam	278	100	100	

Aldığım ücret düzeyi maddesine 4 kişi hiç katılmıyorum (%1,44), 8 kişi katılmıyorum (%2,88), 25 kişi kısmen katılıyorum (%8,99), 89 kişi katılıyorum (%32,01) ve 152 kişi tamamen katılıyorum (%54,68) cevaplarını vermiştir.

Tablo 25. “Mesleğin saygınlığı” Maddesine Katılım Düzeyleri

Cevaplar	f	%	Geç.%	Yığ. %
Hiç katılmıyorum	10	3,60	3,60	3,60
Katılmıyorum	16	5,76	5,76	9,35
Kısmen katılıyorum	72	25,90	25,90	35,25
Katılıyorum	74	26,62	26,62	61,87
Tamamen katılıyorum	106	38,13	38,13	100,00
Toplam	278	100	100	

Mesleğin saygınlığı maddesine 10 kişi hiç katılmıyorum (%3,60), 16 kişi katılmıyorum (%5,76), 72 kişi kısmen katılıyorum (%25,90), 74 kişi katılıyorum (%26,62) ve 106 kişi tamamen katılıyorum (%38,13) cevaplarını vermiştir.

Tablo 26. “Mesleğime olan sevgim” Maddesine Katılım Düzeyleri

Cevaplar	f	%	Geç.%	Yığ. %
Hiç katılmıyorum	3	1,08	1,08	1,08
Katılmıyorum	6	2,16	2,16	3,24
Kısmen katılıyorum	70	25,18	25,18	28,42
Katılıyorum	104	37,41	37,41	65,83
Tamamen katılıyorum	95	34,17	34,17	100,00
Toplam	278	100	100	

Mesleğime olan sevgim maddesine 3 kişi hiç katılmıyorum (%1,08), 6 kişi katılmıyorum (%2,16), 70 kişi kısmen katılıyorum (%25,18), 104 kişi katılıyorum (%37,41) ve 95 kişi tamamen katılıyorum (%34,17) cevaplarını vermiştir.

Tablo 27. “Mesleğimin kişisel ve mesleki gelişim imkânları” Maddesine Katılım Düzeyleri

Cevaplar	f	%	Geç.%	Yığ. %
Hiç katılmıyorum	4	1,44	1,44	1,44
Katılmıyorum	9	3,24	3,24	4,68
Kısmen katılıyorum	88	31,65	31,65	36,33
Katılıyorum	86	30,94	30,94	67,27
Tamamen katılıyorum	91	32,73	32,73	100,00
Toplam	278	100	100	

Mesleğimin kişisel ve mesleki gelişim imkânları maddesine 4 kişi hiç katılmıyorum (%1,44), 9 kişi katılmıyorum (%3,24), 88 kişi kısmen katılıyorum (%31,65), 86 kişi katılıyorum (%30,94) ve 91 kişi tamamen katılıyorum (%32,73) cevaplarını vermiştir.

Tablo 28. “Alanımla ilgili yayınlara erişim imkânları (makale, dergi, kitap vb.)” Maddesine Katılım

Cevaplar	f	%	Geç.%	Yığ. %
Hiç katılmıyorum	15	5,40	5,40	5,40
Katılmıyorum	25	8,99	8,99	14,39
Kısmen katılıyorum	76	27,34	27,34	41,73
Katılıyorum	80	28,78	28,78	70,50
Tamamen katılıyorum	82	29,50	29,50	100,00
Toplam	278	100	100	

Alanımla ilgili yayınlara erişim imkânları (makale, dergi, kitap vb.) maddesine 15 kişi hiç katılmıyorum (%5,40), 25 kişi katılmıyorum (%8,99), 76 kişi kısmen katılıyorum (%27,34), 80 kişi katılıyorum (%29,50) ve 82 kişi tamamen katılıyorum (%29,50) cevaplarını vermiştir.

Elde edilen bulgular öğretmenlerin çeşitli faktörlerle ilgili algılarını yansıtmaktadır. Genel olarak tabloya bakıldığında şu bulgulara ulaşılmıştır. Okulumuzdaki fiziki ortamın niteliği, öğretmenler tarafından olumlu bir şekilde değerlendirilmiştir (ortalama 4.54). Bu durum, çalışma ortamının genel memnuniyet yaratıcı nitelikte olduğunu gösterir. Okulumuzda yapılan çalışmaların takdir edilme düzeyi ve öğrencilerin başarı durumları da genel olarak yüksek notlar almıştır. Velilerin okula destek sağlama durumu (ortalama 3.84) ve okulumuzun bulunduğu sosyoekonomik çevre (ortalama 3.94) daha düşük not almıştır. Bu, veli katılımının ve sosyoekonomik çevrenin öğretmenler tarafından daha fazla desteklenmesi gerektiğini işaret eder. Yeni teknolojilerin kullanılabilirliği (ortalama 4.04) ve mesleğin iş yükü (ortalama 4.45) ortalama seviyede değerlendirilmiştir. Bu, öğretmenlerin teknoloji ve iş yükü konularında daha fazla destek ve kaynak talep edebileceğini göstermektedir. Eğitim politika ve uygulamalarındaki değişimler (ortalama 4.02) ve bakanlıkça hazırlanan ders kitapları (ortalama 4.18) ortalama seviyede değerlendirilmiştir.

4. SONUÇ VE TARTIŞMA

Elde edilen bulgular ışığında sonuçlar, okulun fiziksel ortamı, teknoloji kullanımı, sosyal ve sportif faaliyetler, öğrenci ve öğretmenler arası ilişkiler, mesleki iş birliği ve okul yönetimi gibi birçok önemli alanda öğretmenlerin olumlu görüşlerine işaret etmektedir.

Öğretmenler, okul ortamının samimi olduğunu ve mesleki iş birliği ile dayanışma düzeyinin yüksek olduğunu belirtmişler. Bu, okul içinde güçlü bir topluluk duygusu ve destekleyici bir çalışma ortamı olduğunu gösterir. Öğretmenler, okulda kendilerine ve yaptıkları çalışmalara yüksek derecede değer verildiğini hissetmişlerdir. Bu da motivasyonu ve iş tatminini artırabilir. Okulun fiziksel ortamı ve yeni teknolojilerin kullanımına yönelik yüksek puanlar, öğrencilerin daha etkili bir öğrenme deneyimi yaşamalarına olanak tanıyan iyi donanımlı bir okul ortamını işaret eder. Okulda yeni teknolojilerin kullanılabilirliği ve gerekli araç-gereçlerin sağlanabilirliği konusunda da olumlu görüşler bildirilmiş olmasına rağmen, bu alanlarda hala gelişme potansiyeli olduğu anlaşılmaktadır. Bu, öğretim metodolojilerinin ve öğrenci etkileşiminin daha da iyileştirilmesine katkıda bulunabilir.

Elde edilen veriler, öğretmenlerin okulları hakkında genel olarak olumlu bir görüşe sahip olduğunu gösterse de, bazı alanlarda geliştirilmesi gereken önemli olumsuz yönler de bulunmaktadır. Bu olumsuz yönler, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin okul deneyimlerini iyileştirmek için dikkate alınmalıdır.

Velilerin okula destek sağlama durumu maddesi, diğer maddelere kıyasla nispeten daha düşük bir puan almıştır. Velilerin eğitime katılımı ve okulla iş birliği, öğrencilerin akademik ve sosyal gelişimi için kritik öneme sahiptir. Düşük katılım düzeyleri, okulun velileri daha etkin bir şekilde dahil etme stratejileri geliştirmesi gerektiğini göstermektedir.

Okulun sosyoekonomik çevresi maddesi, okulun bulunduğu sosyoekonomik çevre hakkındaki algının orta düzeyde olması, öğrencilerin eğitim fırsatları üzerinde olumsuz etkiler yaratabilir. Sosyoekonomik faktörler, öğrenci başarısını ve okulun kaynaklarına erişimini etkileyebilir. Bu durum, okulların çevresel zorlukları aşmak için ek kaynaklara ve destek programlarına ihtiyaç duyabileceğini gösterir.

Bu iki madde, okul yönetimi ve eğitim politikası yapıcılarını için önemli odak alanları sunar. Velilerin daha fazla dahil edilmesi ve sosyoekonomik çevrenin olumsuz etkilerinin hafifletilmesi için stratejik planlamalar ve programlar geliştirilmesi gerekebilir. Bu tür girişimler, öğrenci başarısını artırmaya, eğitim fırsatlarını genişletmeye ve okul topluluğunu güçlendirmeye katkıda bulunabilir.

Genel olarak, öğretmenler okullarındaki fiziki ortamın niteliği, yapılan çalışmaların takdir edilme düzeyi, öğrenci başarı durumları gibi alanlarda olumlu bir bakış açısına sahiptir. Ancak, öğretmenlerin mesleki iş birliği ve dayanışma düzeyi, velilerin okula destek sağlama durumu gibi bazı alanlarda iyileştirme fırsatları bulunmaktadır. Öne çıkan olumlu yönlerin yanı sıra, öğretmenlerin yeni teknolojilere erişimdeki algıları ve iş yükü konusundaki değerlendirmeleri dikkat çekicidir. Bu noktalarda, öğretmenlere yönelik destek ve kaynakların daha etkin bir şekilde sağlanması, mesleklerine duydukları sevgi ve saygınlık ile birlikte, genel mesleki memnuniyetin artırılmasına katkı sağlayabilir.

Bu sonuçlar eğitim sistemindeki güçlü yönleri vurgulamanın yanı sıra, zayıf noktalarda iyileştirmeler yapılması için rehberlik edebilir. Öğretmenlerin ihtiyaçlarına daha duyarlı politikalar ve uygulamalar geliştirilerek, eğitim ortamının sürdürülebilir ve destekleyici bir şekilde güçlendirilmesi hedeflenmelidir. Sonuç olarak, öğretmenlerin okul ortamı, yönetimi ve sağlanan imkanlar hakkında genel olarak olumlu bir görüşe sahip olduklarını ortaya koymaktadır. Ancak veli desteği gibi belirli alanlarda iyileştirmeler yapılması gerektiğini de göstermektedir. Bu tür geri bildirimler, okulların güçlü yönlerini daha da geliştirmeleri ve zayıf yönleri üzerinde çalışmalarını için değerli bir kaynaktır.

5. ÖNERİLER

Günümüzde, öğretmenlik mesleği, toplumların bilgi ve kültür aktarımının temelini oluşturan kritik bir unsurdur. Ancak, bu değerli mesleğin imajı, çeşitli dinamiklerin etkisi altında değişen bir seyir izlemektedir. Öğretmenlerin mesleki tatminini artırmak, toplumun eğitime olan güvenini pekiştirmek ve nitelikli öğretmenleri teşvik etmek amacıyla çeşitli alanlarda gerçekleştirilebilecek adımlar atılabilir. Bu konuda, öğretmenlerin profesyonel gelişimini destekleyerek eğitim sistemlerini daha güçlü ve sürdürülebilir hale getirmeye yönelik öneriler şunlar olabilir.

Meslek imajının güçlendirilmesi için eğitim programları, yenilikçi eğitim programları oluşturularak öğretmenlere, çağdaş eğitim teknikleri ve dijital araçları etkin bir şekilde kullanma becerileri kazandırılmalıdır.

Okul ortamının iyileştirilmesi, okulların fiziki ortamı, öğretmenlerin çalışma koşulları üzerinde büyük etkiye sahiptir. Bu nedenle, okul altyapısının iyileştirilmesi ve öğretmenlerin daha destekleyici bir çevrede çalışmalarını sağlanmalıdır.

Eğitim politikalarında öğretmen katılımı, öğretmenlerin eğitim politika ve uygulamalarına katılımı artırılmalıdır. Bu, karar alma süreçlerine öğretmenlerin katkı sağlaması ve mesleklerini daha etkin bir şekilde yönlendirmeleri anlamına gelebilir.

Toplumsal farkındalığı artırmak, medya aracılığıyla öğretmenlik mesleği hakkında olumlu ve bilinçli haberlerin yayılması, toplumsal farkındalığı artırabilir ve mesleğin değerini vurgulayabilir.

Mesleki gelişim imkanları, öğretmenlere sürekli mesleki gelişim imkanları sunularak, alanlarıyla ilgili güncel bilgilere erişimleri desteklenmeli, kişisel ve mesleki gelişim fırsatları sağlanmalıdır.

Öğrenci ve velilerle iletişimi güçlendirmek, düzenli veli-öğretmen toplantıları ve açık iletişim kanalları kurularak, öğrenci ve velilerle etkileşim artırılmalıdır. Bu, toplumun öğretmenlere olan güvenini artırabilir.

İş Yükünü dengelemek, öğretmenlerin iş yükü dengelenmeli ve çalışma koşulları daha sürdürülebilir hale getirilmelidir. Bu, öğretmenlerin mesleklerine daha fazla odaklanmalarına yardımcı olabilir.

Toplumla iş birliği, iş birliği projeleri ve toplum hizmeti etkinlikleri aracılığıyla, öğretmenlerin toplum içinde daha aktif bir rol üstlenmeleri teşvik edilmelidir.

Bu öneriler, öğretmenlerin motivasyonlarını güçlendirmek ve eğitimdeki kilit figürleri desteklemek amacıyla çeşitli alanlarda uygulanabilir. Her bir öneri, öğretmenlerin profesyonelliklerini artırmaya, mesleki memnuniyetlerini yükseltmeye ve toplumsal etkileşimlerini pozitif yönde etkilemeye yönelik bir adım olarak düşünülebilir.

KAYNAKÇA

- Adams, J. S. (1965). Inequity in social exchange. In *Advances in experimental social psychology* (Vol. 2, pp. 267-299). Academic Press.
- Ambrose, M. L., & Kulik, C. T. (1999). Old friends, new faces: Motivation research in the 1990s. *Journal of management*, 25(3), 231-292.
- Collie, R. J., Shapka, J. D., & Perry, N. E. (2012). School climate and social-emotional learning: Predicting teacher stress, job satisfaction, and teaching efficacy. *Journal of educational psychology*, 104(4), 1189.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2008). Self-determination theory: A macrotheory of human motivation, development, and health. *Canadian psychology/Psychologie canadienne*, 49(3), 182-185.
- Epstein, J. L. (2002). School, family, and community partnerships: Preparing educators and improving schools. *Adolescence-San Diego-*, 37, 435-435.
- Gagné, M., & Deci, E. L. (2005). Self-determination theory and work motivation. *Journal of Organizational behavior*, 26(4), 331-362.
- Guskey, T. R. (2002). Professional development and teacher change. *Teachers and teaching*, 8(3), 381-391.
- Hanushek, E. A. (2011). The economic value of higher teacher quality. *Economics of Education review*, 30(3), 466-479.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (1991). Educational administration: Theory, research, and practice. (No Title).
- Ingersoll, R. M., & Strong, M. (2011). The impact of induction and mentoring programs for beginning teachers: A critical review of the research. *Review of educational research*, 81(2), 201-233.
- Jensen, B. (2009). What's the pay off?. *Teacher Magazine*, 21(1), 24-28.
- Karabağ Köse, E., Karataş, E., Küçükçene, M. ve Taş, A. (2021). Öğretmen mesleki motivasyonu ölçeği geçerlik ve güvenirlik çalışması: çevrimiçi ve kâğıt kalem uygulamalarının karşılaştırılması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 51, 479-498.
- Klassen, R. M., Perry, N. E., & Frenzel, A. C. (2012). Teachers' relatedness with students: An underemphasized component of teachers' basic psychological needs. *Journal of educational psychology*, 104(1), 150.
- Latham, G. P., & Pinder, C. C. (2005). Work motivation theory and research at the dawn of the twenty-first century. *Annu. Rev. Psychol.*, 56, 485-516.

- Locke, E. A., & Latham, G. P. (2002). Building a practically useful theory of goal setting and task motivation: A 35-year odyssey. *American psychologist*, 57(9), 705-717.
- Miner, J. B. (2005). *Organizational Behavior: Essential theories of motivation and leadership. one* (Vol. 1). Me Sharpe.
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American psychologist*, 55(1), 68.
- Skaalvik, E. M., & Skaalvik, S. (2014). Teacher self-efficacy and perceived autonomy: Relations with teacher engagement, job satisfaction, and emotional exhaustion. *Psychological reports*, 114(1), 68-77.
- Tschannen-Moran, M., & Hoy, A. W. (2007). The differential antecedents of self-efficacy beliefs of novice and experienced teachers. *Teaching and teacher Education*, 23(6), 944-956.
- Tuncer, M. (2020). Nicel Araştırma Desenleri. Oral, B. ve Çoban, A. (Ed.) Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri içinde (s. 205-228). Ankara: Pegem Akademi.
- Vallerand, R. J., & Ratelle, C. F. (2002). Intrinsic and extrinsic motivation: a hierarchical model. In E. L. Deci & R. M. Ryan (Eds.), *Handbook of self-determination research* (pp. 37-63). University of Rochester Press.